

## Conceptualizarea Corupției prin Prisma Reglementărilor Naționale și Internaționale

### Conceptualizing Corruption through the Lens of National and International Regulations

Svetlana PRODAN

*Doctor în drept, conf. univ.*

**Prodan Vadim**, student anului I, Facultatea Drept, USEM

Corupția reprezintă una dintre cele mai persistente și dăunătoare probleme ale societății moderne, afectând profund integritatea instituțiilor publice și economia globală. Abordarea și combaterea corupției necesită o înțelegere profundă a conceptualizării acesteia prin prisma reglementărilor naționale și internaționale. În cadrul acestei lucrări, ne propunem să explorăm cum reglementările juridice, atât naționale cât și internaționale, contribuie la definirea și lupta împotriva corupției, subliniind importanța unui cadru normativ coerent și eficient.

*Corruption represents one of the most persistent and harmful issues in modern society, profoundly affecting the integrity of public institutions and the global economy. Addressing and combating corruption requires a deep understanding of its conceptualization through both national and international regulations. In this paper, we aim to explore how legal regulations, both national and international, contribute to defining and fighting corruption, highlighting the importance of a coherent and effective normative framework.*

Cuvinte cheie: Corupție, reglementare juridică, justiție, reglementări naționale, reglementări internaționale, conflict de interese, echitate socială, mecanisme de combatere și prevenire.

*Keywords: Corruption, legal regulation, justice, national regulations, international regulations, conflict of interest, social equity, mechanisms for combating and preventing.*

Corupția este adesea definită ca abuzul de putere în scopul obținerii de avantaje personale sau grupale, afectând negativ funcționarea corectă a instituțiilor și justiția socială. Definițiile variază în funcție de contextul cultural și juridic, dar în general includ aspecte precum mită, fraudă, nepotism și conflict de interese. În această lucrare, vom examina cum diferite reglementări naționale și internaționale definesc și abordează corupția, identificând similitudini și diferențe esențiale. Conceptul central al corupției rămâne același: corupția subminează funcționarea corectă a instituțiilor și echitatea socială.

În multe țări, corupția este reglementată prin legislații specifice care stabilesc tipologia infracțiunilor, sancțiunile aplicabile și mecanismele de prevenire și combatere. De exemplu, în Statele Unite, legislația anticorupție include Legea privind Practicile Corupte Străine (FCPA) și alte reglementări care vizează prevenirea mitei și a corupției în sectorul public și privat. În Uniunea Europeană, directivele și reglementările privind protecția integrității în cadrul instituțiilor publice sunt esențiale pentru combaterea corupției la nivel național.

De asemenea, reglementările naționale pot varia semnificativ în funcție de nivelul de dezvoltare economică și de instituțiile existente. În unele țări, corupția poate fi abordată prin mecanisme mai informale, cum ar fi comisii speciale sau autorități independente, care au rolul de a supraveghea și sancționa comportamentele corupte.

*În Republica Moldova cadrul normativ ce reglementează corupția este stipulat în prevederile următoarelor acte,*

1. **Constituția Republicii Moldova**
  - Constituția Republicii Moldova garantează, în articolul 16, principiul egalității în fața legii și interzice orice formă de discriminare, inclusiv corupția în exercitarea funcțiilor publice.
2. **Codul Penal al Republicii Moldova**
  - Codul Penal al Republicii Moldova reglementează infracțiunile de corupție:
    - **Articolul 324** - Luarea de mită: Sancționează funcționarii publici care solicită sau acceptă mită.
    - **Articolul 325** - Darea de mită: Sancționează persoanele care oferă mită funcționarilor publici.
    - **Articolul 326** - Abuzul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu: Reglementează abuzul de putere pentru obținerea de avantaje necuvenite.
3. **Legea nr. 122 din 14 mai 2018 privind prevenirea și combaterea corupției**
  - Legea nr. 122/2018 stabilește cadrul pentru prevenirea și combaterea corupției, incluzând măsuri pentru declararea averilor, conflictele de interese și protecția denunțătorilor.
4. **Legea nr. 131 din 8 iulie 2016 privind transparentizarea procesului decizional**
  - Această lege îmbunătățește transparența și responsabilitatea în procesul decizional al instituțiilor publice.
5. **Legea nr. 87 din 22 mai 2017 privind integritatea**
  - Legea nr. 87/2017 reglementează evaluarea integrității funcționarilor publici și măsurile anticorupție, inclusiv crearea Agenției Naționale de Integritate.

*La fel lupta cu acest viciu social se regaseste și în Practică Judiciară Națională cum ar fi ,*

1. **Deciziile Curții Constituționale**
  - Curtea Constituțională a Republicii Moldova a emis mai multe decizii relevante privind interpretarea și aplicarea legislației anticorupție. De exemplu, Decizia nr. 17 din 19 februarie 2020 a subliniat importanța independenței Agenției Naționale de Integritate în evaluarea declarațiilor de avere și interes.
2. **Deciziile instanțelor de judecată**
  - Instanțele de judecată din Republica Moldova au tratat cazuri semnificative de corupție. De exemplu, dosarul „Lupta împotriva corupției în justiție” a implicat condamnarea funcționarilor publici pentru corupție și abuz de putere. Deciziile instanțelor sunt importante pentru aplicarea uniformă a legii și pentru stabilirea jurisprudenței în domeniu.
3. **Hotărârile Curții Supreme de Justiție**
  - Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova a emis hotărâri importante în cazuri de corupție, stabilind standarde pentru interpretarea și aplicarea legii. Hotărârile acestei instanțe sunt esențiale pentru consolidarea jurisprudenței anticorupție în țară.

*Lupta cu corupția are loc atât pe plan național cât și pe plan internațional prin următoarele Reglementări Internaționale*

La nivel internațional, corupția este tratată printr-o serie de convenții și tratate care reflectă angajamente globale pentru prevenirea și combaterea acesteia. Una dintre cele mai importante inițiative internaționale este Convenția Națiunilor Unite împotriva Corupției (UNCAC), care oferă un cadru cuprinzător pentru prevenirea corupției și promovarea cooperării internaționale. UNCAC stabilește standarde pentru prevenirea corupției, protejarea denunțătorilor, și promovarea transparenței în administrația publică și sectorul privat.

Organizații internaționale precum Transparency International joacă un rol crucial în evaluarea și monitorizarea corupției la nivel mondial, furnizând indicatori și rapoarte care ajută la identificarea și abordarea problemelor de corupție în diferite regiuni. De asemenea, organizațiile internaționale colaborează cu statele membre pentru a dezvolta și implementa strategii eficiente de combatere a corupției.

1. **Convenția Națiunilor Unite împotriva Corupției (UNCAC)**
  - UNCAC, adoptată în 2003, stabilește standarde globale pentru prevenirea și combaterea corupției, promovând cooperarea internațională și transparența.
2. **Convenția OECD privind Combaterea Corupției Funcționarilor Publici Străini în Tranzacții Comerciale Internaționale**
  - Adoptată în 1997, această convenție vizează prevenirea mitei și altor practici corupte în tranzacțiile comerciale internaționale.
3. **Directivile Uniunii Europene privind prevenirea și combaterea corupției**
  - Uniunea Europeană a adoptat directive relevante, inclusiv Directiva 2014/42/UE privind confiscarea bunurilor în caz de infracțiuni grave.

*Practică Judiciară Internațională relevantă se regăsește în ,*

1. **Hotărârile Curții Internaționale de Justiție (CIJ)**
  - CIJ a emis hotărâri în cazuri ce implică corupția în context internațional, stabilind principii de drept internațional relevante pentru combaterea corupției la nivel global.
2. **Deciziile Tribunalului Internațional**
  - Tribunalele internaționale, cum ar fi Tribunalul Penal Internațional și Tribunalele speciale pentru diverse conflicte, au abordat aspecte legate de corupție în contextul conflictelor armate și al crimei organizate.
3. **Raportele Organizațiilor Internaționale**
  - Organizații precum Transparency International și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) publică rapoarte și analize care influențează practica judiciară internațională și oferă recomandări pentru combaterea corupției.

Chiar dacă reglementările naționale și internaționale oferă un cadru teoretic solid pentru combaterea corupției, implementarea efectivă a acestor reglementări întâmpină numeroase dificultăți. Unele dintre aceste provocări includ:

1. **Inconsistența și Lipsa de Coordonare:** Reglementările naționale pot varia semnificativ de la o țară la alta, iar lipsa de coordonare între diferite jurisdicții poate complica eforturile internaționale de combatere a corupției.
2. **Capacitatea Instituțiilor:** Implementarea eficientă a legislației anticorupție depinde de capacitatea și independența instituțiilor responsabile, iar în unele cazuri, aceste instituții pot fi afectate de corupție înșiși.
3. **Resurse și Formare:** Resursele insuficiente și lipsa formării adecvate pentru personalul implicat în prevenirea și combaterea corupției pot limita eficiența măsurilor anticorupție.

*Concluzie*

În concluzie, conceptualizarea corupției prin prisma reglementărilor naționale și internaționale, alături de analiza practicii judiciare relevante, este esențială pentru dezvoltarea unor strategii eficiente de prevenire și combatere a corupției. Reglementările și jurisprudența din Republica Moldova, combinate cu cadrele internaționale, oferă o bază solidă pentru abordarea acestei probleme globale. Totuși, implementarea eficientă necesită o colaborare strânsă între autoritățile

naționale și internaționale, asigurându-se că legile și politicile sunt aplicate cu rigurozitate și integritate.

### *Referințe*

1. **Constituția Republicii Moldova**, [online] Disponibil la:  
<http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=313404&lang=1> [Accesat pe: 12 septembrie 2024].
2. **Codul Penal al Republicii Moldova**, [online] Disponibil la:  
<http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=316384&lang=1> [Accesat pe: 12 septembrie 2024].
3. **Legea nr. 122 din 14 mai 2018 privind prevenirea și combaterea corupției**, [online] Disponibil la:  
<http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=374075&lang=1> [Accesat pe: 12 septembrie 2024].
4. **Legea nr. 131 din 8 iulie 2016 privind transparentizarea procesului decizional**, [online] Disponibil la:  
<http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=370858&lang=1> [Accesat pe: 12 septembrie 2024].
5. **Legea nr. 87 din 22 mai 2017 privind integritatea**, [online] Disponibil la:  
<http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=374073&lang=1> [Accesat pe: 12 septembrie 2024].
6. **Convenția Națiunilor Unite împotriva Corupției (UNCAC)**, [online] Disponibil la: